

WWF ДУНАВСКО-КАРПАТСКА ПРОГРАМА БЪЛГАРИЯ

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2016

СЪДЪРЖАНИЕ

WWF ПРЕЗ 2016.....	3 стр.
ПРОГРАМА ГОРИ – 2016.....	4 стр.
ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И НАТУРА 2000 – 2016.....	7 стр.
ПРОГРАМА ВОДИ – 2016.....	9 стр.
КЛИМАТ И ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА – 2016.....	13 стр.
КОМУНИКАЦИ, МАРКЕТИНГ – 2016.....	17 стр.
WWF НАКРАТКО.....	20 стр.
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА КАЛЕНДАРНАТА 2016 г.....	21 стр.

WWF ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

2016 година за WWF-България е много специална, защото отбелязахме първата ни кръгла годишнина – през март офисът на WWF в България стана на 10 години!

През 2006 г. започнахме с опазването на Дунав и на неговите острови, животни и притоци. Същевременно помагахме екомрежата Натура 2000 да се приложи качествено у нас. Трябваше да обединим усилия с повечето екоорганизации за спасяването на последните незастроени черноморски плажове. Опазването на горите с фокус върху вековните гори стана и продължава да е една от най-големите ни и отговорни задачи. Работихме в 10 български природни парка за връщане и опазване на традиционните за тях растителни видове и за създаване на информационна туристическа инфраструктура, която учи посетителите как да опазват природата на парковете. Международният ни опит ни помогна да обясним на обществото, че България не е застрахована от климатичните промени и че трябва да се действа сега за ограничаването им и за адаптирането към тях. Трудно е, но мотивираме бизнеса да инвестира в опазването на природните ресурси, които ползва. Така изгодата е взаимна - осигурен ресурс и опазена дива природа. Съхраняването на националните и природните паркове е и ще продължава да бъде наш приоритет.

Благодарим на всички поддръжници, колеги, приятели - без тях нямаше да успеем!

Научете повече за нас: www.wwf.bg.

Подкрепете дейността на WWF в България: <https://www.spasetedivatapriroda.bg/>.

ПРОГРАМА ГОРИ – 2016

Проучване и картиране на старите гори

До септември 2016 г. приключихме теренните проучвания на горите във фаза на старост (ГФС) на нови 25 000 хектара в Централна Стара планина. Данните бяха обработени и резултатите бяха включени в официално представения от МЗХ списък на ГФС. През последните 4 години WWF България е изучила повече от 150 000 хектара горски територии в приоритетни райони с девствени гори като Западните Родопи, Стара планина и Средна гора.

Също през септември 2016 г. извършихме анализ на предложенията на шестте държавни горски предприятия към Министерството на земеделието и храните за гори във фаза старост. След допълнителни консултации с предприятията, списъкът беше представен пред широката публика, чрез ГИС платформата за старите гори. В началото на ноември 2016 г. Министерството на земеделието и храните официално определи 109 000 ха държавна собственост като вековни гори. Те попадат и в обхвата на Натура 2000. Това е огромна крачка към опазването на старите гори на България.

Актуализирахме ГИС платформата за старите гори с информация за всички активни позволителни за сечи, кадастрална карта и английска версия на платформата- http://gis.wwf.bg/mobilz_en/# . Онлайн регистърът на издадените позволителни за сеч дава възможност на всеки заинтересован участник да проверява във всеки един момент, дали има законно издадено позволение за някоя от горите в България. ГИС платформата се доказва като значим инструмент за обществен контрол в горския сектор. На базата на ГИС анализ бяха идентифицирани горите, попадащи в категорията Висока консервационна стойност 2 – Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт. Бе разработен списък на горските отдели, които се считат за ВКС2 за територията на цялата страна. Наръчникът за гори с висока консервационна стойност беше актуализиран.

Отговорно управление на горите - Националният FSC стандарт, чието разработване продължи две години и бе координирано и подпомогнато то WWF България, бе обсъден на заседание на Комитета за политики и стандарти на FSC одобрен в края на 2016 г. Очакваме FSC да определи датата на влизане в сила на Националния FSC стандарт за България до края на май 2017 г.

Разработихме и разпространяваме Ръководство за участие на заинтересованите страни в процесите на горска сертификация.

Изготвихме социални оценки за въздействието от горскостопанските дейности върху различните заинтересовани страни за осем горски стопанства от обхвата на РДГ Пловдив, както и ДГС Говежда и ДГС Берковица.

Започнахме разработването на определители за растителните и животинските видове в горите с висока консервационна стойност, които имат за цел да подпомогнат горските служители при работата им.

Разработихме оценка на социалното въздействие от горскостопанските дейности на ДГС "Говежда" и ДГС "Берковица" за подпомагане на горското стопанство в процеса на сертифициране на FSC.

Участвахме в 3 одита на сертифицирани гори в България като официални наблюдатели на процеса. По време на одита беше събрана фактическа информация за прилагането на принципите и критериите на FSC в България и за нивото на ефективност и обективност на одитите. Проведохме няколко неформални срещи със сертифициращи органи, работещи на територията на България, и официална среща със заместник-министъра, отговарящ за горското стопанство в Министерството на земеделието и храните, заедно с директорите на 6-те държавни предприятия за управление на горите. Основна тема на срещата бе необходимостта от подобряване на качеството на сертифицирането по FSC в България.

Направихме работен план за разработване на Национална оценка на риска за контролиранта дървесина, заедно със съдействието на FSC и NEPCo и подпогнахме процеса на обществени консултации.

Законодателни инициативи срещу незаконния дърводобив.

WWF България подготви и представи 2 становища във връзка с промените в Наредбата за контрол и опазване на горските територии и в Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии, насочени към подобряване на контрола върху дърводобива и дървения транспорт и по-голяма прозрачност на процеса на възлагане на дейностите по управление на горите. Екипът на WWF България направи различни предварителни проучвания и разследвания (включително медийни разследвания), за да подготви и обоснове представените позиции.

WWF България участва в работни групи за разработване на визия на гражданското общество за отговорно управление на горите. Документът цели да отрази и възобнови вижданията и интересите на гражданското общество по отношение на проблемите в горския сектор (а именно загуба на стари гори, унищожаване на горските пътища, незаконна сеч и финансови измами в горските предприятия) и предлагане на решения за промени в горската система, вкл. необходими реформи и реструктуриране на държавните горски институции, функциониране на контролните органи и засилване на участието на гражданското общество в управлението на горите и контрола.

WWF България извършва систематични полеви проучвания за това как са приложени последните промени в законодателството и какъв е фактическият им ефект.

Сигнали до ИАГ, МЗХ и FSC за нарушения в горите:

1. Незакони сечи в ДЛС Чепино, ДГС Селище, ДЛС Дикчан, ДГС Габрово, ДЛС Росица, ДГС Петрич
2. Незаконен транспорт на дървесина в ДГС Петрич, ДЛС Дикчан и ДЛС Росица
3. Финансови злоупотреби и административен натиск върху горски служители в ДЛС Дикчан, ДЛС Чепино, ДГС Габрово и ДГС Петрич
4. Сечи на вековни гори в ДГС Доспат, ДЛС Дикчан и др.

Възстановяване на крайречни гори:

През юни 2016 г. РДГ Пловдив и WWF организираха доброволческа акция, с основна цел с помощта на доброволци да отстранят плевелите в реставрационния обект "Мерич Орман". Доброволното действие беше използвано като форум за представяне и обсъждане на ситуацията с крайречните гори в страната, тяхната важност, ценности и специфики по отношение на възстановяването.

На територията на ДГС Асеновград възстановихме 1.4 хектара крайречни гори. Интересното при това залесяване е методът, който използвахме – фиданки от различни дървесни видове (*Populus nigra*, *Salix alba*, *Ulmus leavis*, *Fraxinus angustifolia*, *Alnus glutinosa*, *Quercus robur*) бяха засадени в биогрупи, за да имитират естествения характер на крайречните гори. Точното им място в залесената площ бе избрано, като се имат предвид условията на терена. Това е иновативен подход, поне за българската лесовъдска практика. На територия от 24.1 ha в местността Мартен-Ряхово беше приложен Саарландският метод, с основна цел премахването на инвазивни видове и подобряването на структурните характеристики и видовия състав на хабитатите. Подготвихме брошура за крайречните гори. В нея е включен и приносът от проучвателните посещения на Дунавските острови в България и Унгария. През лятото на 2016г. представихме в Русе изложбата, посветена на крайречните гори. Тя представя значението на крайречните гори за биоразнообразието и проблемите, пред които са изправени.

РАБОТА ПО МОДЕЛНИ ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И НАТУРА 2000 - 2016 г.

Работа по моделни защитени територии

Основен ангажимент на експертите на WWF през 2016 г. продължава да е проследяването на проектите за нови планове за управление на националните паркове „Рила“ и „Пирин“, и на Природен парк „Витоша“ и приносът за качествено им разработване. Освен емблематични за българската природозащита, тези защитени територии от години са обект на подкрепа от страна на WWF. Според нас, и трите проекта за планове за управление предлагат значително отслабване на съществуващите в предишните (все още действащи в момента) режими. Затова WWF, в рамките на коалиция “За да остане природа в България“, положи усилия за анализ на проектоплановите и продължава да дава съществени препоръки за подобряване на плановите и на процедурата за изработването им. За да стане процесът прозрачен и да се гарантира опазването на парковете, през ноември 2016 г. WWF стартира международна кампания за опазване на обектът на ЮНЕСКО, част от мрежата Natura 2000 – Национален парк „Пирин“: wwf.bg/pirin.

Извършени дейности и постигнати резултати:

- Популяризиране на основните проблеми сред обществеността чрез разнообразни канали – срещи, традиционни медии, онлайн инструменти. Осигуряване на масово и мотивирано гражданско участие – над 50 000 души от цял свят се включват само за 2 месеца и половина в кампанията с искане планът за управление да се върне и преработи. Кампанията продължава.
- Проследяване на отразяването както на нашите коментари, така на предложенията на Министерството на околната среда и водите.
- Участие в срещата на комитета на ЮНЕСКО в Истанбул през юли 2016 г., където необходимостта от защита на Национален парк „Пирин“ беше представена и обсъдена от наред с други значими обекти от природното наследство на човечеството.

Натура 2000

Изминалата година продължихме участието ни като представител на природозащитните НПО в работната група за разработване на новата ОПОС 2014- 2020, както и рамката за Natura 2000 в България, и продължи работата си като представител на НПО в комитета за наблюдение на ОПОС 2007 - 2013. Работата включваше участие в заседанията на работната група, разпространяване на материали до колегите от останалите НПО, обобщаване на становища и комуникирането им до секретариата на групата. Целта е да се гарантира гражданско участие за подкрепа и финансиране на Natura 2000 мрежата.

Междувременно WWF България се включи успешно в **европейска кампания на WWF за запазване и качествено прилагане на мрежата от защитени територии Natura 2000**. Кампанията стартира в отговор на демонстриране на намерения от страна на новата Европейска комисия да ревизира, обедини и отслаби двете европейски директиви – за птиците и за хабитатите, на които се базира Natura 2000 и които са основните европейски закони за опазване на дивата природа. Първият етап на кампанията, проведен през 2015 г. ангажира над

520 000 европейски граждани в обществената консултация за годността на Natura 2000. Това е най-голямото участие в обществена консултация до сега. Гражданите, заедно с 11 министри на околната среда и водите и стотици депутати (86 евродепутати, заедно с десетки други от националните парламенти) се обявиха категорично за запазване на Natura 2000.

През декември 2016 г. кампанията за Natura 2000 се увенча с успех – Европейската комисия обяви, че екомрежата Natura 2000 е доказала полезността си и че няма да бъде ревизирана и отслабвана.

Също през 2016 г. „**За Балкана и хората**“ – проект с участието на WWF, спечели наградата Natura 2000 в категория социално-икономически ползи.

ПРОГРАМА ВОДИ – 2016 г.

Проект „Опазване и възстановяване на Натура 2000 реофилни видове риби и техните миграционни пътища в ключови защитени зони в България“

Теренни проучвания

Приключи работата по предварително изследване на популациите на целевите видове с последният останал вид за проучване – бисерната мидата, с препоръки за най-подходящ речен участък, в който популациите са в достатъчно добро състояние, за да бъдат „донорни популации“ за възстановяването. Също така приключи хидрологичното проучване на местообитанията на целевите видове и на речните участъци предвидени за възстановяване. Анализът на резултатите показва завишена концентрация на нитрати в защитена зона „Ломовете“, една от планираните проектни зони за възстановяване на видове. Поради чувствителността на някои видове на замърсяване, особено на младите екземпляри, се оказва невъзможно разселването на видове в тази зона. Бе взето решение прехвърлянето на видов с цел възстановяване да бъде извършено само другата проектна зона – „Българка“.

Беше извършено повторно проучване на въздействието на потенциална миграционна бариера – бараж с рибен проход на река Вит край село Торос. Преди пролетната миграция бяха маркирани 4929 екземпляра риби под бариерата. След началото на миграцията – над баража повторният улов установи едва един маркиран екземпляр. Това показва, че рибният проход на баража е само частично ефективен. Резултатите се използваха в разработвания наръчник и в проекта за моделен рибен проход.

Пряка конзервационна работа по възстановяване на целеви видове

През есента бе извършено разселването на екземпляри от видовете главоч (*Cottus gobio*) (над 200 броя) и балкански щипок (*Sabanejewia balcanica*) (над 500 броя) в река Паничарка на територията на защитена зона „Българка“ от експерти от WWF. Тези видове са изчезнали от реката преди години, а днес, когато екологичното състояние на водния басейн се е подобрило, не биха могли да се завърнат сами поради наличието на преграда – стената на язовир Христо Смирненски.

Главочът е в Червената книга на Република България, има твърде малко запазени жизнени популации в България. Една от най-необичайните е тази във водосбора на Янтра, тъй като е на нетипична за този вид ниска надморска височина. Експертите на WWF установиха, че тази популация от района на Стара река наброява над 15 000 екземпляра и прецениха, че е подходящо около 200-250 екземпляра да бъдат преместени. Това по никакъв начин не би

застрашило изходната популация, а дава шанс на вида да разшири територията си на се разпространение. Екземплярите от вида балкански щипок бяха уловени от река Видима над Севлиево, а новият им дом отново е река Паничарка над Габрово. WWF ще продължи да наблюдава новата популация в парк „Българка“ и да следи темпа ѝ на нарастване.

Пряка конзервационна работа по възстановяване на местообитания по река Черни Лом

Напоителни системи (Клон Долен Дунав) и WWF България възстановиха през есента на 2016 г. пилотен участък от река Черни Лом. Участъкът се намира край село Острица в границите на защитена зона „Ломовете“, част от европейската природозащитна мрежа Натура 2000.

Река Черни Лом е коригирана, подобно на долните течения на повечето български реки. Коритото е стеснено и изправено, с което е изменен характерът на течението на реката и нейното дъно. В реките от Поломието, включително и в Черни Лом, допълнително изменение на речното корито се е получило и заради засилената ерозия във водосбора. Тя е резултат от обезлесяване и последяващо интензивно земеделие. В реката постъпват фини глинести седименти и на много места първоначалното чакълесто речно дъно е заменено от дъно с фин глинест субстрат. С това са унищожени местообитания на рибите, например малката кротушка. В района на Острица са едни от малкото стари данни за разпространение на вида в България.

Първоначалната идея бе да се възстанови дънният субстрат на пилотен участък чрез внасяне на чакълест субстрат в реката, който да бъде взет от друга река (Дунав). Впоследствие подходът беше видоизменен и беше насочен към преодоляване на причините за затиняването на този речен участък. Оказа се че под тинесто-глинестия нанос има речна баластра. Бе взето решение да се разшири реката, да се отнеме глинесто-тинестия субстрат и да се премахнат препятствията, които водеха до отлагането на наноси в разглеждания участък.

Беше скосен и десният бряг. Освен от гледна точка на ландшафта, това има значение и за животновъдството, понеже този участък се използва за водопой на кравите и други домашни животни от с. Острица. Допълнителна полза от тази дейност беше укрепването на лявата дига на реката и увеличаване на проводимостта на моста, което увеличава защитата от наводнения на село Острица.

Повишаване капацитета на отговорните институции и заинтересовани страни

Беше завършена подготовката на Наръчник за рибните проходи, подготвен от доктор Стефан Шмуц, от Австрийския институт по хидробиология и водни екосистеми и бе проведено обучение на заинтересованите страни. Наред с това WWF България организира посещение за

обмен на опит в изграждането на рибни проходи в Австрия за експерти от ключови институции, които имат отговорности по осигуряване на речната свързаност в България.

Полезната риба – устойчива употреба на морските ресурси – 2016 г

България е една от 11-те държави в ЕС, участваща в проекта Полезната риба, който цели да повиши осведомеността на потребителите в ЕС относно избора им на риба и морски продукти. Ефектите от потреблението на тези продукти в ЕС върху развиващите се страни са големи, тъй като ЕС е най-големият вносител на риба в световен мащаб, като голяма част от тази продукция идва от развиващи се страни. WWF работи за популяризирането на темата сред различни заинтересовани страни с цел постигане на промяна на потребителските навици, промяна на методите на доставка и снабдяване в посока по-устойчив избор на риба и морска храна.

През 2016 г. осъществихме подготовка и реализация на изследвания в две посоки – оценка на състоянието на рибните ресурси в Черно море и подготовка за изследване на пазара на риба и морска храна в България. Създадохме и публикувахме първият по рода си наръчник за устойчиво потребление на риба и морска храна – Рибен буквар 2.0. На базата на научни данни и професионални оценки, в рамките на проекта бяха разработени наръчници за потребление на риба и морска храна във всички 11 държави. В България Рибния буквар е наличен в печатен формат, както и онлайн на riba.wwf.bg.

През 2016 г. разработихме и атрактивните интерактивни инсталации Корабче и Фризер, които предоставят информация на потребителите за устойчиво потребление на риба и морска храна. Инсталациите представляват истинско рибарско корабче и фризер, снабдени с екрани, даващи информация и образоващи публиката по темата за устойчивия добив и потребление на риба и морска храна. Инсталациите са част от мащабната комуникационна кампания по темата, която реализирахме – самите инсталации представихме на различни места в София и страната като НДК, Бизнес Парк София, Екомузей Русе, търговски центрове и хипермаркети; успоредно с тях разпространявахме информация по темата за устойчивото потребление на риба и рибни продукти в Интернет, в мрежата на метрото в София, в социалните мрежи и по телевизията. С мащабната комуникационна кампания, осъществихме над 5 милиона контакта през 2016, като кампанията продължава и през 2017 г.

Успоредно с предоставянето на информация към потребителите, работихме и с корпоративни партньори. Целта ни е чрез срещи и предоставяне на информация да приканим хотели, ресторанти, компании за кетъринг да подобрят практиките си за снабдяване с риба и морска храна с цел постигане на по-голяма устойчивост. Работим и с отговорните институции в страната, за да ги въвлечем в темата и да настояваме за въвеждане на подобрени практики относно проследяемостта на рибните доставки и подобряване на събираемостта на данни.

Есетри

Проучване, опазване и завръщането на вида в Дунав

През 2016 година продължихме търсенето на диви есетри в Дунав, но за пръв път научната експедиция беше изцяло финансирана от дарения. Благодарение на 147 дарители, експертите на WWF прекараха близо два месеца в Дунав. Проучихме едно потенциално място за размножаване на есетри и две места за отхранване на малките. Резултатите тази година обаче се оказват по-лоши от предишните години – успяхме да хванем само две малки чиги. Чигите са застрашени, а останалите четири местни вида есетри са критично застрашени.

Възможна причина за липсата на малки есетри тази година е започналото изземване на големи количества баластра с помощта на плаваща драга от едно от местата за размножаване, което WWF проучва. Възможно е подводният шум и динамиката на дъното да са прогонили рибките от там.

Освен малките чиги, експертите на WWF уловиха и четири по-големи чиги четири по-големи чиги. Местните рибари показват все повече съпричастност към опазването на есетрите – по време на експедицията на WWF, те уловиха една пъструга и една чига, които предадоха на WWF да маркира и освободи.

През 2016 г. за есетрите беше постигната и друга победа – пълната забрана за улов на есетрите беше удължена с още пет години, до 2020г.

В края на годината WWF започна и нов четиригодишен проект за опазването на есетрите, който ще се фокусира върху подобряването на възможностите за местните общности, за да се намали икономическия натиск върху естествената среда. Към усилията на WWF България и WWF Румъния за опазване на дунавските есетри, в този проект се присъединиха и WWF Сърбия, и WWF Украйна. Партньори са и Биосферен резерват Дунавска делта, Тулча, Румъния, и Лайбниц-институт за изследвания на животни от зоологически градини и диви животни (IZW), Берлин, Германия. Вярваме, че с общи усилия ще успеем да подобрим прилагането на законите за опазването на есетрите, да подпомогнем местните рибари да намерят природно и икономически устойчива алтернатива на незаконния риболов и да въвлечем пазарните играчи в опазването на есетрите.

КЛИМАТ И ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА – 2016 г.

Зелена икономика.

Проект „Да свържем опазването на околната среда с устойчивото развитие на селските райони“ (кратко име: „За Балкана и хората“)

Няколко са основните направления за работа по проекта през 2016 г. Проектът тества на практика модели на финансови инструменти за финансиране на дейности в защитени територии:

- Схема за плащане на екосистемни услуги “Съхраняване на генния фонд”:
На 4 април 2016 г. WWF, Клуб Приятели на Врачански Балкан и ресторанти К-експрес започнаха кампания „Кулинарните тайни на природата - 3“ за набиране на средства за възстановяване на изчезващи плодни дървета – ябълките айвания, бухавица и петровка. Инициативата (трета поредна) е част от усилията на WWF за опазване на биоразнообразието в съчетание с развитието на бизнес начинания. Кампанията продължи един месец във всички търговски обекти на К-експрес – 10% от приходите от всички ястия по рецепти от Природен парк "Врачански балкан", с етикет „Кулинарните тайни на Природата”, отидоха за инициативата. Със събраните средства се създаде моделна овощна градина в Природен парк "Врачански Балкан", която да се превърне в генна банка на старите овощни сортове. Тя съхранява стари сортове ябълки, дюли и круши от района и в бъдеще има потенциал да се превърне в генна банка.
- През април 2016 г. в рамките на схемата за плащане на екосистемни услуги “Съхраняване на вододелни зони“ се осъществи първото залесяване – бяха посадени повече от 0,4 хектара дървета. Съгласно първите проверки около 75% от фиданките са се хванали успешно. Местната неправителствена организация екип „Българка“ беше тясно ангажирана с процеса, както и представители на организацията Roo’bar.
- Нова схема за плащане на екосистемни услуги за туризъм беше започната в района на Западна Стара планина. Целта на схемата е да обедини туристическия сектор с цел възстановяване и поддържане на местните еко-пътеки. Основният фокус е привличането на повече туристи в района, но в същото време осъществяване на контрол върху тяхното влияние чрез повишаване на информираността на местните хора и самите туристи относно местната флора, фауна и специфични хабитати.

Участие в дейности по разработване и тестване на модели за генериране на приходи от услуги, предоставяни от защитени територии:

- Втората покана за проектни предложения за финансовите инструменти отвори през януари 2016 г. Всички необходими документи бяха разработени съвместно с Асоциация на парковете в България. В рамките на срока бяха подадени 14 проектни предложения. От тях чрез проект за Балкана и хората са подкрепени пет финансови механизма за защитени територии. Четири от тях са иновативни дейности в района на Западна Стара планина, изпълнявани от 4 различни бенефициенти:
 - Изграждане на велопътеки на територията на Западна Стара планина, изпълняван от „Байк Венчърс“
 - Изграждане на Демонстрационен център „Традициите на Северозапада“, изпълняван от „Синевка“ ЕООД
 - Един ден във фермата“, изпълняван от Кооперация „Каряна“

- „Дървото в битка на българите през вековете“, изпълняван от „Антов Меларт“ ЕООД
И един в Централен Балкан:

- Изграждане на многофункционален център Драшкова поляна.

С полученото финансиране до момента имаме вече разработени и изградени туристически маршрути за планинско колоездене, с две степени на трудност и шосейни веломаршрути в района на Западна Стара планина от Байк Венчърс ЕООД. Има създадени туристически продукти/пакети, предлагащи каране по изградените маршрути – варианти с различна трудност и времетраене, настаняване и храна в местни семейни хотели и къщи за гости.

С част от годишните генерирани приходи от финансираните иновативни дейности по проекта ще бъдат реинвестирани до 20% от печалбата обратно в дейности за опазване и възстановяване на биоразнообразието.

Проект "За Балкана и хората" спечели престижната награда Натура 2000 на ЕК в категория Социално -икономически ползи. Европейското признание идва съвсем заслужено , защото проектът е пример за успешни действия в 9 Натура зони в България, който на практика демонстрира как опазването на природата и икономическото развитие могат да вървят ръка за ръка и всички да печелят от това.

В периода 24-28 октомври 2016 представители на различните партньори по проекта (WWF, Асоциация на парковете, БДЗП, Биоселена, Българска фондация Биоразнообразие) и на местни бизнеси и предприемачи посетиха Трансилвания, Румъния. На място румънският екип на WWF заедно с още 4 местни партньорски организации изпълнява подобен проект, съфинансиран от Румънско-швейцарската програма. Българският екип успя да се срещне с местни производители, да научи повече за местните марки, био-земеделието и пчеларството.

През 2016 година WWF подготви документален филм, който разказва за успешно създадените ПЕС схеми и финансови механизми в рамките на швейцарския проект. „Скритите услуги на природата“ цели да популяризира резултатите от усилията на организацията за създаването на устойчив поминък за селските райони и да покаже тясната връзка с природата.

Проект PoliciES - "Разработване и моделно прилагане на секторни политики, насочени към екосистемните услуги"

През 2016 WWF продължи да работи за подобряване на интегрирането на съображенията за опазване на биологичното разнообразие в горското законодателство в тясно сътрудничество с Изпълнителна агенция по горите. Сред основните инструменти за достигане на тази цел е експериментално изготвяне на частичен Областен план за развитие на горските територии (ОПРГТ), като част от процеса за изготвяне и тестване на нова подзаконова нормативна уредба, а именно: Наредбата за инвентаризация на горите и Наредбата за определяне на обезщетенията за възмездни обществени екосистемни ползи от горските територии.

В рамките на проект PoliciES бяха идентифицирани екосистемните ползи от ГТ в общини Берковица и Вършец, както и тези от тях, които могат да бъдат овъзмездени. Фокусът падна върху водоохранните и рекреационните функции от горите. Бяха идентифицирани собствениците на гори в общини Берковица и Вършец, както и доставчици и купувачи на екосистемни ползи. Бе изготвено и зониране на различните екосистемни ползи по Закона за Горите, както и цялостна ГИС база данни, която е качена в онлайн платформа на сайта на проекта в моделния регион на проекта, а именно територията на РДГ Берковица.

На база на събраната информация, учени от Лесотехническият университет и експерти от Изпълнителна агенция по горите предложиха методики за устойчивостяване на екосистемните ползи в района на Берковица и Вършец. Експерти изготвиха и анализ на съществуващите инвентаризации на горите и лесоустройствени планове за общини Берковица и Вършец. В началото на 2017 г. предстои данните да бъдат инкорпорирани, събрани и анализирани в софтуер, който се разработва от норвежкия партньор на WWF по проекта - Emisoft AS.

В периода от ноември 2015 г. до юни 2016 г. бяха проведени редица срещи със заинтересованите страни на територията по проекта за разработване и интегриране на екосистемните ползи в процеса на изготвяне на Областния план за развитие на горски територии, с участници от Изпълнителна агенция по горите, Министерство на околната среда и водите, Министерство на финансите, Лесотехническият университет, РДГ Берковица, община Берковица и WWF България.

Процесът по разработване на ОПРГТ премина през консултативен процес със заинтересованите страни на местно ниво. Осъществиха се Шест обществени обсъждания в най-големите населени места в двете общини в моделния район, които се проведоха през октомври 2016 с участието на експерти от WWF България, ИАГ и РДГ Берковица.

Също така, за широката общественост и за по-голяма достъпност и публичност на информацията по темата, е отворен специално създаден за проекта уебсайт, който да подпомага консултативния процес и връзката между заинтересованите страни: naturalcapital.bg.

Лена

През 2016 г., след 2-годишно разработване, беше одобрен и стартира и проектът „LENA – Местна икономика и опазване на природата в Дунавския регион“, който в следващите 3 години ще подпомага създаването на природосъобразни възможности за икономическо и социално развитие в 7 държави и 11 защитени територии по Дунав с местно население от близо половин милион души. ВВФ България, водещ партньор на консорциума от 13 организации, ще предостави експертната си в опазване на защитените територии, основано на множеството ползи за местните общности.

Климатични промени.

През април 2016 г. успешно завърши 11-месечен проект на WWF България, който увеличи приноса на НПО и на Коалиция за климата в областта на работата за справяне и адаптация към климатичните промени, чрез привличане на нови партньори от бизнеса. Проектът изигра важна роля в преодоляване на прозрачността и отчетността в енергийния сектор и минно-добивната промишленост в България, които все още са проблем. Проектът също така се занимава с прилагането на политиките за климата на ЕС на местно равнище.

Цялото име на проекта е „Повишаване ефективността и увеличаване капацитета на Коалиция за климата–България чрез създаване на нови партньорства с бизнеса. Повлияване на националните климатични и енергийни политики“, финансиран от програмата на НПО в България по финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Бяха събрани важни детайли за влияние върху институциите в тази сфера. Бе изготвен сигнал до Европейската комисия за погрешни подадени данни, съобщени от българското правителство за постигане на целите за 2020 г. за ВЕИ. Бяха изготвени повече от 10 позиции и няколко подробни анализи, които да повлияят на различните местни политики в областта на климат и енергетиката, включително размера на средствата, които България планира да усвои за мерките в областта на климата в оперативните програми за периода 2014-2020 г. Не на последно място бяха разработени 5 различни изменения на законодателството в тази сфера, включително към наредбите регламентиращи разработване на планове за управление на защитени територии и зони, които да залагат задължително включването на мерки за адаптация към климата, които са актуални и незадължителни в България и Следователно липсват изцяло.

Всички тези действия засегнаха и основните послания и цели на Коалицията за климата, както следват:

1. България е една от малкото страни в Европа без развита и одобрена стратегия за адаптация към изменението на климата;
2. Вредните скрити субсидии за изкопаеми горива все още се разпределят на големите инсталации и правителството подкрепя открито тази практика;
3. Липсата на политическа подкрепа и стимули на сектора на възобновяемите енергийни източници, водещи сектора до фалит, докато ясно се вижда подкрепата за конвенционалния енергиен сектор;
4. Финансирането на оперативните програми не отговаря адекватно на реалните цели по отношение на климата и повечето от институциите не разполагат с опит, за да приложат реална мярка за смекчаване и адаптиране;
5. Чрез юридическия преглед и подадените сигнали се застъпихме за диверсификация на енергийния микс, нисковъглеродно развитие и промяна в мерките за финансиране на анаеробното компостиране.

По проекта беше направен списък на дружествата с ясни източници на печалба, които не са свързани с вредни за околната среда индустрии. Тази база данни ще позволи на Коалицията да избягва опитите за грийнуошинг, докато работи с представителите на бизнеса.

Бе разработен наръчник с полезни съвети и практически решения за ангажиране на бизнеса с проблеми, свързани със смекчаване на изменението на климата. Коалиция за климата постави основата на партньорства с големи брандове от сектора с цел да изгради местно партньорство в областта на климатичните промени да положи усилия за влияние върху компании като Coca-Cola, Telenor, Schneider Electric, ProCredit Bank, H & M, RooBar, Aurubis и др.

Укрепване на капацитета на Коалицията за климата да работи за увеличаване на капацитета на заинтересованата обществеността бе и последният акцент по проекта. WWF BG улесни широкия обществен дебат за адаптирането към изменението на климата и прехода към възобновяема енергия, като организира и голяма конференция паралелно със срещата на върха на ООН - COP 21 в Париж. На срещата у нас сред заинтересованите страни участници бяха Ивелина Василева, българският министър на околната среда и водите, заместник-министърът на земеделието и храните Георги Костов и популярни обществени личности като най-известния български катерач Боян Петров, защитник на климата.

КОМУНИКАЦИИ И МАРКЕТИНГ – 2016

Две големи, международни кампании на WWF дадоха възможност да популяризираме много успешно работата на WWF България.

Европейската Keep Nature Alive, посветена на Натура 2000 и световната „Спаси Пирин“, част от Make Your Mark – още по-голямо кампанийно действие на WWF за опазване на световното природно наследство. Кампанията за Натура 2000 се увенча с успех – мрежата ще бъде запазена и развивана. А тази за Национален парк „Пирин“ стартира силно и ще се развива през 2017 г., като за първи път български природен обект е част от световна кампания.

За 2016 г. имаме около 1900 медийни публикации в български медии. Активно ни подкрепят – като доброволци, дарители, последователи в социални мрежи над 140 000 човека, като само във двете ни Facebook страници имаме над 70 000 последователи ([WWF Bulgaria](#) и [Кампания „Гората не е само дървесина“](#)), плюс 4 000 в [Твитър](#), на сайтовете ни публикуваме годишно над 100 нови публикации и през 2016 г. са били посетени от около 150 000 души; пуснали сме 81 прес съобщения към медиите и сме организирали медийни посещения на терен за журналисти.

Абонатите, които получават редовния месечен бюлетин на организацията са над 6000, а броят на хората, завили се да доброволстват за WWF е над 500 души.

Часът на Земята 2016 г отново насочи вниманието към един от най-значимите природозащитни предизвикателства – промените в климата

По време на Часът на Земята милиони хора от целия свят символично изгасяват осветлението в домовете си за един час, а знакови сгради притъмняват. Така всички отправяме призив за по-устойчиво бъдеще. Това е най-мощната „зелена“ акция в света. Тя стартира през 2007 г. и се трансформира в глобално общество, убедено в устойчивото бъдеще на планетата. Часът на Земята дава възможност на всеки човек да разбере какво влияние имат малките постъпки върху голямата планета и как може да използва силата си, за да се справи с климатичните промени.

Дарителска кампания на WWF – 2016 г.

Работата на WWF е трудна и изпълнена с предизвикателства. Финансовата подкрепа от индивидуални дарители подпомогна провеждането на научна експедиция по р. Дунав в търсене на есетри, опазването на вековни гори в България и кампанията в защита на Национален парк „Пирин“.

През 2016 г. WWF България се присъедини и към световната инициатива за удвояване на дивите тигри в Азия.

През последните 100 години броят на тигрите в дивата природа рязко спада с 95%. Днес те са едва 3900. Преди 6 години WWF се зае с тежката и отговорна задача да опази тигрите в Азия и да удвои техния брой. През 2010 г. се проведе първата по рода си среща на високо равнище, посветена на тигрите. В нея участваха правителствата на всички 13 държави, в които все още има запазени популации. Те дадоха обещание да направят всичко възможно, за да опазят тигрите и заедно с помощта на WWF и други организации да удвоят броя им до 2022 г., когато е следващата година на тигъра според китайския календар.

WWF помага в борбата с браконьерството в Азия, създава „зелени коридори“, за да могат тигрите да се придвижват свободно, следи техния брой. Всичко това е възможно единствено благодарение на дарители.

Десетки участници от Отбора на WWF тичаха по време на Софийския маратон на 9 октомври 2016 г. и така ни подкрепиха в борбата с браконьерите, които ежедневно ловуват тигри, за да продават техни части на черния пазар. Вижте тяхното послание във видеозапис от вълнуващия ден.

Дарителската кампания в защита на тигрите продължи до декември включително и събра близо 15 000 лв.

През 2016 г. благодарение отново на финансова подкрепа от индивидуални дарители WWF България организира съвместно с Детски научен център „Музейко“ игра-предизвикателство за ученици от 7 до 18 години.

Предизвикателството на Пандата и Музейко се състоя от 6 поредни задачи, чиято цел беше да ги насърчи да опазват природата, сами да намират информация по зададената тема и да работят в екип. Включиха се 12 деца от Русе, София, Пловдив и Велико Търново. Те успешно изпълниха поставените задачи и заслужиха екскурзия до Природен парк „Витоша“. С помощта на гидовете Владимир Милушев и Катерина Раковска децата научиха, че това е най-старият природен парк на Балканския полуостров, разпознаваха дървета и влязоха в ролята на малки диви козлета.

През 2016 г. WWF продължи да развива и популяризира своя онлайн магазин. Дейността се извършва чрез Марсилея ЕООД, което е 100% собственост на WWF.

Продуктите са разнообразни, висококачествени и произведени от материали, чието производство щади природните ресурси. Безспорен хит са тениските на WWF от органичен памук и плюшените играчки.

WWF организира за първи път и Благотворителен Коледен базар. Поканихме творци и майстори на бижута, аксесоари, детски играчки, шоколад и Коледна украса. Те дариха 50% от

приходите си и така подкрепиха опазването на вековните гори у нас. Базарът се проведе в Бизнес Парк София на 6 и 7 декември 2016 г.

През 2016 г. дарителската програма на WWF събра близо 98 000 лв. през 2016 г. от 1300 индивидуални дарители.

Благодарим от сърце за подкрепата!

Повече информация за различните дарителски инициативи можете да откриете на:

www.spasetedivatapriroda.bg

www.shop.spasetedivatapriroda.bg

www.wwf.bg

WWF НАКРАТКО

Международната природозащитна организация WWF работи в над 100 държави с помощта над 6000 сътрудници и над 5 милиона доброволци. Основна цел на WWF е хората да живеят в хармония с природата.

За да може WWF да постигне целите си, са възприети следните принципи. WWF:

- е глобална, независима, мултикултурна и неполитическа организация;
- ще използва най-добрата съществуваща научна информация, за да решава проблеми и да оценява критично всичките си действия;
- ще търси диалог и ще избягва ненужна конфронтация;
- ще изгражда конкретни природозащитни решения, като комбинира теренни проекти, инициативи за промяна на политиките, изграждане на капацитет и обучение;
- ще включва местните общности и жители в планирането и осъществяването на теренните си програми, като уважава културните и икономическите им интереси;
- ще работи за изграждане на партньорства с други организации, правителства, бизнес организации и местни общности, за да подобрява ефективността си;
- ще работи по възможно най-ефективния начин и ще използва ресурсите, предоставени от донорите по най-високите стандарти на отчетност.

През 1992 г. WWF стартира “Програма Зелен Дунав” за опазването на Дунав и Дунавската делта. Шест години по-късно беше основан Дунавско-Карпатският програмен офис на WWF, който координира и ръководи дейностите на WWF в региона чрез своите офиси и сътрудници и чрез партньорите си в Австрия, България, Румъния, Хърватия, Унгария, Словакия, Украйна и Молдова. Повече информация за Дунавско-Карпатската програма има на www.panda.org/dcpo.

От 1998 г. Дунавско-Карпатската програма на WWF е вече и в България със своите програми за водите, горите, защитените природни територии, Натура 2000 и устойчивото развитие на селските райони. Екипът на WWF в България работи както с правителството и парламента за въвеждане на подходящи закони и политики за опазване и управление на природата, така и за опазването и възстановяването на конкретни места заедно с местните власти и хора в моделните си райони в страната –дунавските острови и брега на реката; дунавските притоци, реките Вит, Янтра и Веселина; земеделските земи със запазена природа в Плевенско, природните паркове Русенски Лом, Персина, Българка и Странджа.

Офисът на WWF Дунавско-Карпатската програма в България се регистрира през март 2006 г. като българска неправителствена организация с името Сдружение ВВФ – Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма България. Сдружението е със седалище в София, има 35 служители и над 500 доброволци.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА КАЛЕНДАРНАТА 2016 г.

**ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
за годината, завършваща на 31 декември 2016
ЗА НЕСТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ**

	2016
Приходи от дейността	
Приходи от финансираня	1,630,886
Приходи от дарения	81,691
Всичко приходи от дейността	<u><u>1,712,577</u></u>
Разходи по проекти	
Разходи за материали	12,320
Разходи за външни услуги	224,712
Разходи за консултанти	241,056
Разходи за персонала	774,312
Разходи за амортизация	23,082
Разходи за срещи и обучения	15,102
Разходи за командировки	104,346
Разходи за офис и комуникации	83,299
Разходи за връзка с обществеността и медиите	204,496
Разходи за финансираня	13,205
Други оперативни разходи	16,647
Всичко разходи от дейността	<u><u>1,712,577</u></u>
Резултат от нестопанската дейност	<u><u>0</u></u>
Печалба от стопанска дейност	<u><u>0</u></u>
Резултат от дейността	<u><u>0</u></u>